

Læsø Skole Beredskabsplan

Skoleskyderi, voldelige- og terrorlignende hændelser

1 – Indledning

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (nu Børne- og Undervisningsministeriet) har udgivet vejledningen Sikkerhed og Kriseberedskab, som nærværende beredskabsplan tager udgangspunkt i. Beredskabsplanen skal give inspiration og vejledning til, hvordan Læsø Skoles beredskab kan håndtere fx bombetrusler, skoleskyderier, terror mm., hvis en sådan situation skulle opstå.

2 – Lovgrundlag

Uddannelsesinstitutionerne i Danmark er i dag forpligtet til at forebygge og håndtere ulykker og krisituationer på uddannelsesstedet. Undervisningsmiljøloven udgør det lovmæssige og forpligtende grundlag, der skal sikre eleveres ret til et sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt miljø. Dette fremgår af lovens § 1, stk. 1.

3 – Formål

Formålet med denne plan er at sikre, at skolens ansatte og elever er bedst mulig rustet til at forebygge eller i værste fald håndtere et skoleskyderi eller tilsvarende voldelig eller terrorlignende hændelse så hurtigt og effektivt som mulig – for at redde eget og andres liv og helbred.

Ved en reel hændelse er det politiet, der er ansvarlige for krisestyringen, når de ankommer. Indtil da er det skolens ansatte, der har ansvaret for krisestyringen. Derfor er det vigtigt med et enkelt og effektivt beredskab som hurtigt kan sættes i gang og redde liv, indtil politiets ankomst.

Planen skal bidrage til myndighedernes og samfundets ønske om robuste borgere og dermed også robuste organisationer og virksomheder.

Planen har en administrativ del – afsnit 1 – 6, og en operativ del (til ansatte) – i afsnit 7 og 8.

Den administrative del er den styrende dokumentation for valg af de mest rationelle operative handlingsmønstre. Det er samtidig en beskrivelse af, at processen som leder frem til disse er i overensstemmelse med ovennævnte vejledning og brug af anerkendt metodik til risikohåndtering.

4 – Gennemførelse og metode

Risikoanalyse er et værktøj til at identificere risiko og sårbarhed knyttet til uønskede hændelser mod mennesker, miljø og kritisk infrastruktur. Analysen er gennemført som en proces med fysisk gennemgang af bygningsmasse og relevant udstyr, relevante dokumenter og interview af nøglepersoner (Skoleleder arbejdsmiljørepræsentant). Metoden bygger på Helhedsorienteret Beredskabsplanlægning jf.

Beredskabsstyrelsens vejledning med fokus på "bærekraftig tryghed" gennem ansattes risikoforståelse på egen arbejdsplads, som grundlag for en forebyggende og risikoreducerende sikkerhedskultur.

Analysen vurderer disse tre områders påvirkning af hhv. sikkerhed og sårbarhed for at sikre et fuldstændigt billede af den konkrete risiko:

- **Mennesker:** alder, sårbarhed, kundskab og færdigheder
- **Teknologisk:** bygningerne, herunder indretning og installationer

- **Organisatorisk:** historisk data, rutiner, instrukser, planer

Risikoprofil for skoleskyderi og terrorlignende hændelser præsenteres i en 4 x 4 risikomatrice, som benytter følgende parametre til at præsentere risiko i en målbar form:

• Sandsynlighed vurderes fra:

- **1: Usandsynlig** (forekommer sjældnere end hvert 5 år)
- **2: Mindre sandsynlig** (forekommer årlig til hvert 5 år)
- **3: Sandsynlig** (forekommer årlig eller oftere)
- **4: Meget sandsynlig** (forekommer månedlig eller oftere)

• Konsekvens vurderes fra:

- **1: Ikke alvorlig** (ingen eller ubetydelig personskade, ingen miljøskade, ubetydelig restitutionstid, skade op til 10.000 kr.)
- **2: Mindre alvorlig** (små personskader med evt. kort fravær, miljøskade af mindre mængde/kortere restitutionstid, skade mellem 10.000 kr. og 100.000 kr.)
- **3: Meget alvorlig** (personskade eller sygdom med medicinsk behandling, længere fravær, miljøskade af betydelig mængde eller lang restitutionstid, skader mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr.)
- **4: Katastrofal** (alvorlig personskade eller sygdom med uarbejdsdygtighed eller død, miljøskade af store eller katastrofale mængder med meget lang restitutionstid eller varig skade, skade over 1 mio. kr.)

5 - Beskrivelse af Læsø Skole

Beskrivelse af skolen og tilgrænsende områder oktober 2019

Læsø Skole er beliggende Skolevej 4 i Byrum. Skolen har ca. 140 elever og ca. 20 ansatte.

Bygningsbeskrivelse

Skolen er opført i henholdsvis et og to plan med kælder under en lille del af bebyggelsen. Kælderen er placeret under administrationsgang og indeholder blandt andet kantine og skolekøkken. Den ældste del af skolen, der indeholder klasseværelser og samlingsal, er taget ud af drift, hvorfor den ikke indgår i denne plan.

Der er flugtveje direkte til det fri fra enkelte lokaler, og der er redningsåbninger fra samtlige undervisningslokaler.

Skolen er åben for elever og offentligheden mellem kl. 07:30 og 15:30, hvorefter skolen aflåses manuelt og elektronisk. Ud over den normale åbningstid, kan der forekomme aftenarrangementer og midlertidige overnatninger, hvor hele eller dele af skolen er åben.

Skolen har varslingsanlæg, der samtidig er det daglige ringesignal (klokke). Klokken kan betjenes manuelt fra et panel på kontorgangen. Der er ikke samtaleanlæg og der er ikke mulighed for talevarsling.

Konklusion

Hvis flugt ikke er mulig, er lokalerne 11, 12 og 13 samt lærerforberedelseslokaler og lærerværelse umiddelbart egnede til barrikadering. **Grøn zone**. Kontorer og andre administrationslokaler er delvis egnede. **Gul zone**. Alle øvrige lokaler er ikke egnede til barrikadering. **Rød zone**.

Oversigtstegning (barrikaderingsplan) er vedlagt. Den viser skolens lokaler og områder, der ikke har nødvendig modstandsdygtighed ift. skud eller indtrængning og dermed ikke yder reel dækning og sikkerhed for ansatte og elever.

Tegningen viser også de identificerede sikre rum og områder, som anbefales at barrikadere elever og ansatte i, hvis flugt væk fra skolen ikke er mulig.

Se vedlagte barrikaderingsplan.

6 - Risikovurdering

Risiko-områder Hvad kan ske?	Årsag Hvorfor vil det kunne ske?	Sårbarhed	Eksisterende beskyttelses-tiltag	Eksisterende kontrol-tiltag	Risiko-niveau			Tiltag
					SX K	Risik o		
Hvilken risiko er der og hvad er tabet?	Hvem eller hvad kan forårsage hændelsen?	Hvilke svagheder eller fejl kan udløse eller øge risikoen?	Hvad forebygger sandsynlighed og reducerer konsekvenser?	Hvad kan opdage det - før det sker?	Sandsynlighed X konsekvens			Nye sikkerheds- og beredskabs-tiltag inden for menneskelige, teknologiske og organisatoriske områder
Skoleskyderi, voldelig- eller terrorlignende handling.	<p>Internt: Utilpasset eller mentalt syg elev truer med våben. Konflikt eller håndgemæng, mellem elever udvikler sig til trussel med våben.</p> <p>Eksternt: Gerningspersoner udefra inklusiv familiemedlemmer eller andre relationer truer med eller udøver vold. Bandekonflikt trækkes ind på skolens område eller bygninger. Terrorhandling rettet mod skolen</p>	<p>Mennesker: Enkeltes manglende bevidsthed om eller kendskab til risikoindikatorer. Enkelte opfanger ikke risikoindikatorer eller gør ikke noget med dem. Ansattes manglende kendskab eller færdigheder til at iværksætte et opdateret og livreddende beredskab.</p> <p>Teknologisk: De sårbare lokaler (med dårlig dækning mod skud/indtrængning) som vist i barrikaderingsplan. Manglende varslingsmulighed fra klasseværelser til kontoret og omvendt (telefon kan benyttes)</p> <p>Organisatorisk: Mangler opdateret risikovurdering af bygningsmasse og lokalt tilpasset beredskabsplan.</p>	<p>Mennesker: Stor grad af fast personale, med stærkt fokus på inkluderende og positivt læringsmiljø. Tæt dialog med alle elever.</p> <p>Teknologisk: Pæne, rene og indbydende lokaler og udearealer. Gode flugtmuligheder fra det meste af skolens bygninger og områder.</p> <p>Førstehjælpsudstyr er til stede og kan benyttes af ansatte.</p> <p>Organisatorisk: God struktur og dokumentation på det forebyggende og inkluderende arbejde sikrer høj og vedvarende kvalitet på det forebyggende område.</p>	<p>Mennesker: Flere arenaer hvor elever som er udfordret i forskellige sammenhæng diskuteres, bl.a. for at afdække indikatorer som peger i retning af utilpasset, marginaliseret, potentielt voldelig og andre negative konsekvenser. Mulighed og tillid hos elever og pårørende til at kunne varsle skolen.</p> <p>Teknologisk: Ingen.</p> <p>Organisatorisk: Ingen</p>	1	4	4	<p>Mennesker: Årlig opdatering af ansatte og elever om forebyggelse og håndtering jf. Actioncard med de mest rationelle handlingsmønstre på skolen.</p> <p>Teknologisk: Identificere skolens usikre og sikre rum og områder (til barrikadering). Varslingsanlæg justeres i tråd med ministeriets vejledning og denne beredskabsplan.</p> <p>Organisatorisk: Risikovurdering med lokal beredskabs- og barrikaderingsplan med tilhørende Actioncard opdateres og informeres om og øves årligt. NB. Årlig øvelse foreslås som 10 minutters tavleøvelser med ansatte, ved den årlige opdateringsinfo af beredskabsplan for ansatte – ca. 30 min.</p>

Konsekvens	4 Katastrofal	Skoleskyderi			
	3 Meget alvorlig				
	2 Mindre alvorlig				
	1 Ikke alvorlig				
		1 Usandsynlig	2 Mindre sandsynlig	3 Sandsynlig	4 Meget sandsynlig
Sandsynlighed					

KRITERIER FOR SANDSYNLIGHED (overordnede og lokale)

Herunder beskrives kriterier som benyttes til at kvantificere sandsynlighed for skoleskyderi, vold- eller terrorlignende angreb på danske undervisningsinstitutioner. Kriterierne opdateres løbende og minimum årlig ifm. politiets trusselvurdering og rapporter/statistik fra ministerier/organisationer knyttet til undervisningssektoren, samt kvaliteten af uddannelsesinstitutionens eget forebyggende arbejde (trivsel, inkludering) og evne til at spotte en potentiel risikoudsat elev før et voldeligt angreb foretages.

Danmark har haft et skoleskyderi, hvilket var i 1994 på Århus Universitet (3 dræbte inkl. gerningsmand). I mangel af tilstrækkelig mængde historiske data (empiri) på denne type hændelser vurderes sandsynligheden til denne type risici ud fra en samlet vurdering af relevante nutidige informationskilder samt kapacitet og intention hos mulige trusselsaktører.

Generelle informationskilder er eksempelvis PET og Rigspolitiets redegørelser for trusselbilledet i Danmark. Statistik og rapportering af den generelle voldsudvikling og brug af skydevåben. Undervisningsministeriets og relevante organisationers rapportering af dette område, samt vore nabolandes erfaringer. Konkret information fra uddannelsesinstitutionens arbejde med det forebyggende (positivt og inkluderende læringsmiljø) vurderes, trivselsundersøgelser indgår og evnen til at fange op risikoindikatorer hos elever via tværkollegiale og -faglige arenaer.

Sandsynlighed er på Læsø Skole vægtet til 1 (usandsynlig, sjældnere end hvert 5 år) uagtet at der på og omkring de fleste skoler inden for en 5 års periode, opstår konflikter, trusler, vold og i enkelte tilfælde skyderi (uden for skolen), som har potentiale til at udvikle sig til et voldeligt angreb på en eller flere med brug af våben (kniv, skydevåben eller andet). Samtidig er flere sigtet og dømt for at true med ekstreme angreb på skoler og besiddelse af skydevåben på uddannelsesinstitutionen.

Terrortruslen er også rettet mod Danmark, hvor PET har beskrevet masseskyderi mod typisk "bløde mål" (åbne og tilgængelige steder med mange mennesker) som mulige scenarier.

KRITERIER FOR KONSEKVENNS (overordnede og lokale)

Herunder beskrives de kriterier som typisk bidrager til at kvantificere konsekvenser ifm. skoleskyderi, vold- eller terrorlignende angreb på danske undervisningsinstitutioner. Kriterierne opdateres løbende og minimum årlig ifm. politiets trusselvurdering og rapporter/statistik fra ministerier/organisationer knyttet til undervisningssektoren samt kvaliteten av uddannelsesinstitutionens eget beredskabsarbejde.

Der er data nok fra udenlandske skoleskyderier og tilsvarende terrorlignende hændelser til, at man kan vurdere konsekvenserne ved en reel hændelse som katastrofale (dræbte og skadede) og vægtet til 4. Samtidig får denne type hændelser (masseskyderi eller terror) ofte en politisk, mediemæssig og samfundsmæssig bevågenhed som medfører krav om mere sikkerhed, overvågning, kontrol og vagter, som koster penge og reducere den åbne og tillidsfulde skole vi alle ønsker at bevare. Dette bidrager også til at vægte konsekvenser ved et skoleskyderi i retning af katastrofale.

Skolens lokale beredskabsplans evne til at redde liv, med handlingsmønstre tilpasset den enkelte skoles særegne bygningsmasse (døre, vægge, vinduer etc.) vurderes ift. den reelle livreddende effekt den tilfører organisationen. Herunder også alarmeringsproceduren, som i en hurtig og effektiv form redder flere liv. Noget usikkerhed (rest-risiko) vil der alligevel være, som følge af at nogle våbentyper har betydelig større udgangshastighed på projektiler og dermed større gennembrydningskraft end andre. Tilsvarende er der forskel på ammunitionstyper – som også påvirker gennembrydningskraften. Et andet usikkerhedsmoment er hvor direkte/vinklet skud er – hvilket også påvirker gennembrydningskraften.

Med denne usikkerhed anbefales det at benytte et ekstra beskyttelseslag i form af borde og andet inventar, når man barrikaderer sig – specielt hvis man ikke når at komme til et sikkert rum jf. skolens barrikaderingsplan.

Førstehjælpsudstyr vurderes sammen med et antal opdaterede og kompetente ansatte som kan yde livreddende førstehjælp indtil politiets og ambulancereddernes ankomst.

Politiet skal arbejde sig igennem alle bygninger og etager og sikre sig kontrol over hele bygningsmassen ift. en eller flere gerningspersoner, hvilket vil tage tid. Her kan førstehjælp fra ansatte og elever blive helt afgørende for kritisk skadede personer.

Sikre en hurtig og effektiv politiindsats ved at møde første politienhed med relevant information som eksempelvis oversigtstegninger, barrikaderingsplan, koder og nøgler til skolen og evt. tilgang til videoovervågning, tlf. lister over ansatte, elever og pårørende evt. som måtte anses som relevant.

7 - Actioncard

Actioncard – administrativt

Nr.	Skoleskyderi, terror	
Opgaver	Udførelse	Ansvarlig
Varsling	<p>Ring 1-1-2, når du selv er i sikkerhed</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortæl 1-1-2 hvor du er, beskriv angriber/våben og informer om skadede • Advar andre (højt og tydeligt) MOD at gå ind i området • Advar andre på skolen via skolens lokale varslingsprocedure • Ring IKKE til hinanden før politiet har kontrol på gerningsperson • Tag imod politiet 	<p>Alle</p> <p>Udpeget ansat</p>
Handling	<p>Alternativ 1: Løb væk – hvis du kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flygt – væk fra skolen i mest sikker retning • Brug dør eller vindue til af komme væk • Opsøg politiet når du er i sikkerhed • Efterlad dine ejendele – så du ikke mister tid • Hjælp og varsl andre du møder om at flygte 	Alle

	<p>Alternativ 2: Barrikader – i sikre rum (hvis du ikke kan flygte ud af skolen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lås og bloker dør/håndtag med reoler, borde og andet inventar • Træk gardiner for for at hindre indsigt • Find ekstra dækning mod skud bag stabile bygningsdele som fx mur, radiator eller søjler. Benyt borde eller andet inventar til yderligere dækning mod svage bygningsdele som døre skillevægge, vinduer og tilsvarende • Vær stille, slå lyd og vibration fra på din telefon <p>Alternativ 3: Gem dig – hvis du ikke kan løbe væk eller barrikadere dig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om mulig bag stabile bygningsdele, • Vær stille, slå lyd og vibration fra på din telefon <p>Alternativ 4: Kæmp for livet – nødværge er sidste udvej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benyt din/jeres fulde kraft, evt. inventar til at slå, kaste, forsvare dig/jer • Overraskende – før du bliver opdaget (stå eksempelvis tæt på døren/der hvor gerningspersonen kommer ind) • Eksplosivt - så hurtigt og overraskende som mulig • Kraftfuldt - brug maksimal med kraft (din egen eller andet, du benytter) 	
Efter	<p>Yd førstehjælp til dem, der har behov - så snart du ikke selv er truet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benyt førstehjælpsudstyr, vand, tæpper etc. – når I kan komme til det • Benyt hjertestarter – når I kan hente den <p>Fast udpeget varetager information til</p> <ul style="list-style-type: none"> • politi, redningsfolk og sygehus • elever og ansatte • forældre, pårørende og presse <p>Afskærm elever og ansatte for presse/andre til I har fuld kontrol situationen og det videre forløb.</p> <p>Debriefing og opfølgning af berørte elever og ansatte og evt. krisepsykologisk bistand til de som har behov.</p> <p>Information og støtte til pårørende – omfang og varighed ud fra konkret behov.</p>	<p>Alle</p> <p>Leder eller ressourcepersoner</p>

8 - Barrikaderingsplan

Definition på **RØD**, **GUL** og **GRØN** områder

Område markeret med **RØD: IKKE SIKKERT OMRÅDE.**

Rum med ydervægge og skillevægge af lettere materialer, såsom gips og spånplader, lette sandwich- eller kanaldøre. Rum og områder med større glaspartier. Rum med frit indkig fra terræn, hvor vinduer ikke kan blændes. Gangarealer og andre områder, hvor der er fri adgang.

Områdemarkeret med **GUL: DELVIS SIKKERT OMRÅDE.**

Rum med ydervægge og skillevægge af sten eller beton, og hvor vinduer er placeret på en brystning af en vis højde, og hvor vinduerne kan blændes, MEN hvor døren ikke har indvendig låsevrider eller hvor der er indkig gennem mindre glasvindue i døren. Rummene kan gøres sikre ved et minimum af tiltag.

Område markeret med **GRØN: SIKKERT OMRÅDE.**

Rum med ydervægge og skillevægge af sten/beton og uden vinduer. Hvis der er vinduer, er disse placeret på en brystning af en vis højde, og hvor vinduerne kan blændes med opsatte gardiner eller persiener. Dørene er forholdsvis massive branddøre og kan aflåses med vrider fra indersiden.